

electos & Sanctos Dei laudetur, inter benedictos benedicatur, quæ illi abunde impartemur, si cum inter Sanctos Ecclesie adnumerandum, pro Sancto venerandum, atque publicis & solemnibus supplicationibus, votis in Missarum celebrationibus aliisque divinis officiis invocandum, Apostolica auctoritate judicaverimus. Ad laudem igitur æterni Dei, individue Trinitatis, Patris, & Filii, & Spiritus sancti, ad fidei Catholicæ robur & ornamentum, ad Religionis Christianæ cultum augendum, auctoritate D. N. JESU CHRISTI ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum, & nostra, de Venerabilium fratrum nostrorum consilio statuimus, definimus, & pronuntiamus S. Leopoldum Austriæ Marchionem, Sanctorum Catalogo adscribendum, & publica veneratione pro Sancto observandum, sicut & nos illum impresentiarum manifesta voce Sanctorum Catalogo anneximus, ac minorum Confessorum numero adjungimus, publice Sanctum definimus, profitemur & veneramus.

§. 16. Statuentes festum ejusdem die 17. kalendas Decembris debere celebrari, & ipso festo ejus sepulchrum, quod in prædicto Monasterio existit, visitantibus, & pro manutatione dicti Monasterii manus porrigentibus adjunctis, septem annos & totidem quadragenas indulgentiæ, in forma Ecclesie misericorditer perpetuis temporibus concedimus.

Nulli ergo, &c. Si quis autem, &c.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ Milleesimo quadringentesimo octogesimo quinto, octavo Idus Januarii, Pontificatus nostri Anno Primo.

ALEXANDER SEXTUS PONT. CCXVIII.
ANNO DOMINI MDCXCII.

Alexander sextus Hispanus, Rodericus Borgias Lenzolius Valentinas antea dictus, Jostredi filius, Episcopus Cardinalis Portuensis, & S. Rufinæ, Collegii Decanus, & Sanctæ Romanæ Ecclesie Vicecancellarius. Creatus tertio Idus Augusti, Anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo. Coronatus pridie kalendas Septembris eodem anno. Vixit annos undecim, & dies octo. Creavit Cardinales 54. Obiit 15. Kalendas Septembris, anno salutis 1503. corpus ejus in sacrario Basilicæ Vaticane sepultum fuit. Vacavit Sedes mensem unum, dies tres.

Contra sibi jus dicentes, aut Cavalcatam aut hominum missionem facientes in Statu Ecclesiastico.

Habes in hoc conf. 10. Ioan. XXII. sup. & infra
Iul. II. conf. 6. Cum homines, & postremo amplissimam sanctionem Sixti V. in sua confisus. 75.
Dum pro.

ALEXANDER EPISCOPUS, Edita An. D. 1593.
Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

NTER multiplices curas, quæ nobis ex Apostolatus officio incumbere dignoscuntur, illam libenter amplectimur, per quam provisionis ope, Civitates, Terræ & loca Romanæ Ecclesie mediate aut immediate subjecta in pacis amenitate, & quietis tranquillitate valeant conservari: & nemo sibi jus dicere, ac justitiæ limites transgredi inordinata voluntate præsumat, sed quod sibi credit alter adversus alterum fortè competere, coram iudice justitiæ reddente prosequatur, & sic qui ita temerarii fuerint ut secus facere præsumant, debitis pœnis afficiantur, ne de eorum nefanda temeritate lætentur, ac aliis subditis transeant in exemplum, ne incentivum præbeant delinquendi.

§. 1. Sane etiam antequam ad apicem summi Apostolatus divina favente clementia assumpti fuisset, ab ipsa facti evidentia, & rerum experientia Nos, qui longo tempore Cardinalatus honore functi novimus, quod in terris eidem Romanæ Ecclesie, mediate vel immediate subjectis, dierum crescente malitia, sic assuetæ nequitia malorum mentes hominum pervertit, quod in apertam proflire violentiam non formidantes, sæpius alter insurgit in alterum, & alius quod adversus alium sibi forsitan competere præsumit, viis pacificis, & juris ordine prætermittis, violentiis, & conatibus obtinere non veretur: statum ejusdem Romanæ Ecclesie sæpe numero perturbans, ac scandala non parva suscitans, non sine animarum periculo, dignitatis, & auctoritatis ejusdem Romanæ Ecclesie præjudicio, & detrimento, pernicioso quoque exemplo, & cum scandalo plurimorum. Nos igitur, qui de incolarum, Provinciaarum, Civitatum, Terrarum, Castrorum & locorum temporali dominio ejusdem Romanæ Ecclesie sic subjectorum, prospero, & felici regimine tanto propensiorum curam gerere debemus, quanto illorum cura specialius dignoscitur nobis esse commissa, quique eos (utpote peculiare nostros, & dictæ Ecclesie filios in visceribus gerimus charitatis) cupientes ut Provinciarum, Civitates, Terræ, Castra & loca prædicta, turbationibus, & scandalis quibuscumque semotis in pace, & concordia conquiescant, ac prosperis successibus gratulentur, temerariorumque ausus reprimere, & eos tali plectere pœna, ut cæteris sint in exemplum, & tandem metus pœna sit pœna malorum: Motu proprio, non ad alicujus nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera, & matura deliberatione, ac ex certa scientia, & Apostolicæ potestatis plenitudine, universis & singulis, tam laicis, quàm Ecclesiasticis cujuscumque status, & gradus, ordinis, excellentiæ, dignitatis, & Cardinalatus honore fulgentibus, Ducibus quoque, Comitibus, Baronibus, necnon communitatibus, Universitatibus Civitatum, Terrarum, Castrorum, & aliorum quorumcumque locorum, nobis, & eidem Romanæ Ecclesie mediate vel immediate subjectorum, auctoritate Apostolica, tenore præsentium districte præcipiendo mandamus, & inhibemus.

§. 2. Ne aliquis eorum contra alium sibi jus dicere, aut guerram, vel exercitum, seu alias hujusmodi coadunationes, & (ut vulgo dici solet) cavalcatas (nisi de nostra, & successorum nostrorum Rom. Pont. canonicè intrantium, aut Officialium nostrorum, & eorundem successorum ad id sufficientem facultatem habentium

Prohibito faciendi Cavalcatas & coadunationes, vel novationes, nisi de nostra, & Officialium nostrorum, & eorundem successorum ad id sufficientem facultatem habentium

hoc vide bul- lam Sixti V. citat. in rub.

Papa contra- veniensium. Alias panam vide in d. com- fist. Sixti V.

Clausula do- rigatoria.

Dat. P. An. 1. die 6 April.

habentium speciali licentia) facere, vel movere, ac per hostiles incurfus, seu violentias, Civitates, Terras, Castra, & loca praedicta occupare, invadere, vel etiam retinere, seu aliquem domo propria, Civitate, Castro, vel loco expellere, capere, tenere, aut ad vindictam, vel ultionem aliquam proflire, quavis occasione vel causa, praesumant, sed quilibet jus suum via juris coram competenti iudice prosequatur.

§.3. Quod si aliqui contra inhibitionem, & mandatum huiusmodi quovis modo, directe vel indirecte de cetero venire praesumpserint, nos omnes & singulos sic contravenientes (contra quos per praedecessores Romanos Pontifices, & Apostolicam Sedis Legatos etiam satis est debite provisum) excommunicationis majoris anathematis sententiam, a qua non nisi a Nobis, & eisdem successoribus praedictis (praeterquam in mortis articulo constituti, & debita satisfactione praemissa) absolvi possint, incurtere: eosque omnibus, & singulis privilegiis, gratis, libertatibus, indulgentiis, exemptionibus, immunitatibus realibus, & personalibus, ac Civitatibus, Castris, Terris, locis, & dominiis eorum, dignitatibus, ac honoribus, officiis, ac etiam feudis, locationibus, & concessionibus quibuscumque privatos, & inhabiles ad actus legitimos exercendos, nuntiamus, & declaramus. Necnon Civitates, Terras, Castra, & loca praedicta Camerae Apostolicae ex certa scientia, & potestatis plenitudine similibus confiscamus, incorporamus, applicamus, & appropriamus, ac confiscata, incorporata, applicata, & appropriata esse volumus. Sicque contravenientes pro rebellibus ejusdem Romanae Ecclesiae haberi, & censeri debere volumus, eorum subditos, ac vassallos, ac etiam Civitatum, Terrarum, Castrorum, & locorum praedictorum Castellanos a quocumque fidelitatis juramento, quo si ipsi essent quomodolibet adstricti, penitus absolventes, Civitates quoque, Terras, Castra, & loca praedicta, si ad ejusdem Romanae Ecclesiae obedientiam se non reduxerint, & etiam quoruncumque eis consilium, auxilium, vel favorem quovis modo, directe vel indirecte, publice vel occulte praestantium, etiam quacumque Ecclesiastica vel mundana praesulgeant dignitate, & excellentia, ut praefertur, quos hanc constitutionem declinare contigerit, Ecclesiastico subiacentes interdicto, tandiu firmiter observando, donec ibidem fuerint, & per triduum post eorum inde discessum.

§.4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, contrariis quibuscumque: aut si aliquibus conjunctim vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari, aut propterea privari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & gratis Apostolicis, generalibus vel specialibus quoruncumque tenorum existant, per quae praesentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis: quae quoad hoc cuiquam volumus nullatenus suffragari. Vt autem praesentes, &c.

Nulli ergo, &c. Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae Millesimo quadringentesimo nonagesimo tertio, Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno primo.

II. Insulae novi Orbis a Ferdinando Hispaniarum Rege, & Elisabeth Reginae repertae, & repertiendae, conceduntur eisdem, propagandae fidei Christianae causa.

Ad Indorum conversionem, animarumque profectum, Pias V. Fratris Mendicantibus Prae- dicit officium ibi exercere posse indulget, inf. in eius const. 34. Exponi.

ALEXANDER EPISCOPUS, Servus Servorum Dei: Charissimo in Christo filio Ferdinando Regi, & Charissima in Christo filia Elisabeth Reginae Castelle, Legionis, Aragonum, Sicilia, & Granatae, illustribus: Salutem & Apostolicam benedictionem.

Inter caetera divinae Majestatis beneplacita opera, & cordis nostri desiderabilia, illud profecto potissimum existit, ut fides Catholica & Christiana Religio nostris praesertim temporibus exaltet, ac vbilibet amplietur & dilatetur, animarumque salus procuretur, ac barbaricae nationes deprimantur, & ad fidem ipsam reducantur. Vnde cum ad hanc sacram Petri Sedem Divina fauente clementia meritis licet imparibus, euecti fuerimus, cognoscentes vos tanquam veros Catholicos Reges & Principes, quales semper fuisse novimus, & a vobis praclare gesta toti penes jam Orbi notissima demonstrant, nedum id exoptare, sed omni conatu, studio & diligentia, nullis laboribus, nullis impensis, nullisque parcendo periculis, etiam proprium sanguine effundendo efficere, ac omnem animum vestrum, omnesque conatus ad hoc jam dudum dedicasse, quemadmodum recuperatio regni Granatae a tyrannide Saracenorum hodiernis temporibus per vos, cum tanta Divini nominis gloria, facta testatur, digne ducimus non immerito, & debemus illa vobis etiam sponte & fauorabiliter concedere, per quae huiusmodi sanctum & laudabile ab immortali Deo ceptum propositum in dies feruentiori animo ad ipsius Dei honorem, & imperii Christiani propagationem prosequi valeatis.

§.1. Sane accepimus quod vos dudum animum proposueratis aliquas insulas & terras firmas remotas & incognitas, ac per alios haecenus non repertas quaerere & inuenire, ut illarum incolae & habitatores ad colendum Redemptorem nostrum, & fidem Catholicam profitendum reduceretis, sed haecenus in expugnatione & recuperatione ipsius regni Granatae plurimum occupati huiusmodi sanctum & laudabile propositum vestrum ad optatum finem perducere nequiuistis, sed tandem sicut Domino placuit, regno praedicto recuperato, volentes desiderium adimplere vestrum, dilectum filium Christophorum Columbum, virum utique dignum & plurimum commendandum, ac tanto negotio aptum, cum navigiis & hominibus ad similia instructis, non sine maximis laboribus & periculis ac expensis destinastis, ut Terras firmas & insulas remotas & incognitas huiusmodi, per Mare ubi haecenus navigatum non fuerat, diligenter inquireret.

§.2. Qui tandem (Divino auxilio facta extrema diligentia in mari Oceano navigantes) certas insulas remotissimas, & etiam terras firmas, quae per alios haecenus repertae non fuerant inuenierunt, in quibus quamplurimae gentes pacifice viuentes, & ut asseritur nudi incedentes, nec carnibus vescentes inhabitant, & ut praefati Nuntii vestri possunt opinari, gentes ipsae in insulis & terris praedictis habitantes credunt unum Deum Creatorem in Coelis esse, ad fidem Catholicam amplexandum, & bonis moribus imbuendum satis apti videntur, speque habetur quod si erudirentur, nomen Saluatoris Domini nostri IESU CHRISTI in terris & insulis praedictis faterentur, ac praefatus Christophorus in vna ex principalibus insulis praedictis, jam vnam urbem satis munitam, in qua certos Christianos, qui secum inerant, in custodiam, & ut alias insulas & terras firmas, remotas & incognitas inquirerent posuit, construi & edificari fecit.

§.3. In quibus quidem insulis & terris jam repertis, aurum, aromata, & aliae quamplurimae res pretiosae diversi generis & diversae qualitatis reperiuntur.

§.4. Vnde omnibus diligenter, & praesertim fidei Catholicae exaltatione & dilatatione (provt decet Catholicos Reges & Principes) consideratis, more progenitorum vestrorum clare memoriae Regum, terras firmas & insulas praedictas, illarumque incolae & habitatores vobis divina fauente clementia subijcere, & ad fidem Catholicam reducere proposuistis.

§.5. Nos igitur huiusmodi vestrum sanctum & laudabile propositum plurimum in Domino commendantibus,

cupientes, ut illud ad debitum finem perducat, & ipsum nomen Salvatoris nostri in partibus illis inducatur, hortamur vos quamplurimum in Domino, & per sacri Lavacri susceptionem, qua mandatis Apostolicis obligati estis, & viscera misericordiae Domini nostri IESU CHRISTI attente requirimus, ut cum expeditionem huiusmodi omnino proficere, & assidue proba mente orthodoxae Fidei zelo intendatis, populos in huiusmodi insulis & terris degentes ad Christianam religionem suscipiendam inducere velitis & debeatis, nec pericula, nec labores ullo unquam tempore vos deterreant, firma spe fiduciaque conceptis, quod Deus omnipotens conatus vestros feliciter proficiat.

§. 6. Et ut tanti negotii provinciam Apostolicæ gratiæ largitate donati liberius & audacius assumatis, Motu proprio, non ad vestram vel alterius pro vobis super hoc nobis oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra ipsa liberalitate, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes insulas & terras firmas inventas & inveniendas, detectas & detegendas versus Occidentem & Meridiem, fabricando, & construendo unam lineam à Polo Arctico, scilicet Septentrione, ad Polum Antarcticum, scilicet Meridiem, sive terræ firmæ, & insulæ inventæ & inveniendæ sint versus Indiam aut versus aliam quamcumque partem, quæ linea distet à qualibet Insularum, quæ vulgariter nuncupantur de los Azores y cabo verde, centum leucis versus Occidentem & Meridiem, ita quod omnes insulæ, & terræ firmæ reperiuntur & reperiantur, detectæ & detegendæ, & præfata linea versus Occidentem, & Meridiem per alium Regem aut Principem Christianum non fuerint actualiter possessæ usque ad diem Nativitatis Domini Nostri IESU CHRISTI, proximè præteritum, à quo incipit Annus præfatus Millesimus quadringentesimus nonagesimus tertius, quando fuerunt per Nuntios & Capitaneos vestros inventæ aliquæ prædictarum insularum, auctoritate omnipotentis Dei Nobis in beato Petro concessa, ac Vicariatus IESU CHRISTI, qua fungimur in terris, cum omnibus illarum Dominiis, Civitatibus, Castris, Locis, iuribusque & jurisdictionibus, ac pertinentiis universis vobis, hæredibusque & successoribus vestris (Castellæ & Legionis Regibus) in perpetuum tenore præsentium donamus, concedimus, & assignamus. Vosque & hæredes ac successores præfatos illarum dominos cum plena, libera, & omnimoda potestate, auctoritate, & jurisdictione, facimus, constituimus, & deputamus.

§. 7. Decernentes nihilominus per huiusmodi donationem, concessionem, & assignationem nostram nulli Christiano Principi, qui actualiter præfatas insulas & terras firmas possederit, usque ad dictum diem Nativitatis Domini Nostri IESU CHRISTI jus quæritum sublatum intelligi posse, aut auferri debere. Et insuper mandamus vobis in virtute sanctæ obedientiæ (sicut pollicemini, & non dubitamus pro vestra maxima devotione & regia magnanimitate vos esse facturos) ad terras firmas & insulas prædictas viros probos & Deum timentes, doctos, peritos, & expertos, ad instruendum incolas & habitatores præfatos in fide Catholica, & bonis moribus imbuendum destinare debeatis, omnem debitam diligentiam in præmissis adhibentes.

§. 8. Ac quibuscumque personis, cujuscumque dignitatis, etiam Imperialis & Regalis, status, gradus, ordinis vel conditionis sub excommunicationis lætæ sententiæ pœna, quam eo ipso si contrafecerint incurrant, districtius inhibemus, ne ad insulas & terras firmas inventas & inveniendas, detectas & detegendas versus Occidentem & Meridiem, fabricando & construendo lineam à Polo Arctico ad Polum Antarcticum, sive terræ firmæ, & insulæ inventæ & inveniendæ sint versus aliam quamcumque partem, quæ linea distet à qualibet insularum quæ vulgariter nuncupantur de los Azores y cabo verde, centum leucis, versus Occidentem & Meridiem, ut præfertur pro mercibus habendis, vel quavis alia de causa accedere præsumant absque vestra ac hæredum & successorum vestrorum prædictorum licentia speciali.

§. 9. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscum-

que. In illo à quo imperia & dominationes ac bona cuncta procedunt confidentes, quod dirigente Domino adus vestros, si huiusmodi sanctum, & laudabile propositum prosequamini, brevi tempore cum felicitate & gloria totius populi Christiani, vestri labores & conatus exitum felicissimum consequentur.

§. 10. Verum quia difficile foret præsentibus literis ad singula quæque loca in quibus expediens fuerit deferri, volumus, ac motu & scientia similibus decernimus, quod illarum transumptis manu publici Notarii rogati subscriptis, & sigillo alicujus personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ, seu Curie Ecclesiasticæ munitis, ea prorsus fides in iudicio & extra, ac alias ubi libet adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si essent exhibitæ vel ostensæ.

§. 11. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ commendationis, hortationis, requisitionis, donationis, concessionis, assignationis, constitutionis, deputationis, decreti, mandati, inhibitionis & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis, &c.

Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Domini, Millesimo quadringentesimo nonagesimo tertio, Quarto nonas Maii, Pont. nostri Anno primo.

Subiectio Congregationis Fratrum Apostolorum pauperis vitæ, sub Regula S. Augustini.

III.

Ista Congregatio quæ etiam S. Barnaba appellata est, unita fuit Congregationi Fratrum S. Ambrosii à Sixto V. ut refertur infra constitut. 15. Pauli V. Pastoralis, ubi dicta unionis confirmatio habetur.

De Congregatione autem Fratrum S. Ambrosii vide supra in const. IX. Gregorii XI. Cupientes.

ALEXANDER EPISCOPUS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam. 1496.

Pæ vitæ studio convenit, ut per nostræ provisionis ministerium, sacre Religionis splendor ubique elucescat, ut si quid in ea devium, & ab honestate distonum inveniat, procul abjiciatur, palmiteque nostri plantentur, per quorum suavitate odorem Religio ipsa reflorescat, & in domo Domini parturiant dignos fructus.

§. 1. Sane pro parte dilecti filii Joannis de Scarpa Vicarii Generalis Congregationis, seu Societatis Fratrum Apostolorum pauperis vitæ nuncupatorum, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod in aliquibus Civitatibus, & locis aliis Italiæ sunt nonnullæ domus Virotum laicorum ejusdem Congregationis, qui mendicantes sunt, & in communi in eisdem domibus vivunt, certum & determinatum habitum religiosorum eis à fel. rec. Innocentio Papa VII. prædecessore nostro concessum deferentes. Qui etiam post annum obedientiam, paupertatem, & castitatem in manibus unius ex dicta Congregatione simpliciter vovent, & promittunt, potestque unusquisque ex dicta Congregatione quandocumque recedere, & ad alia loca, seu lares proprios, habitu prædicto suo dimisso, pro suæ voluntatis libito, se transferre. Quo fit ut plures jam multis annis in dicta Congregatione nutriti, & educati, ab eadem liberè recedunt, propter quod dicta Congregatio diminuitur, & multis delinquendi occasio præbetur, & personæ dictæ Congregationis in earum mentibus & statu non parum inquietantur. Quare pro parte tam Joannis Vicarii, quam totius Congregationis huiusmodi nobis fuit humiliter supplicatum, ut ad obviandum præmissis, ac pro salubri manutentione, & conservatione dictæ Congregationis, opportune providere de Apostolica benignitate dignaremur.

§. 2. Nos igitur cupientes Congregationem ipsam ad divini nominis laudem feliciter conservari, ipsamque

Fides transumptis ad-

Sanctio pæ-

Dat. P. An. 1. Maii.

Exordium.

Causa huiusmodi.

Subiectio huiusmodi Congregationis.

rationis, sub Joannem Vicarium, & singulos in hujusmodi Congregatione à quibuscumque excommunicationis, suspensionis & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris & poenitis, à jure vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, tenore presentium, statuimus, & ordinamus, quod tota ipsa Congregatio, ac uniuersi illius Fratres, tam presentes quam futuri, (illis tamen in suo primo habitu & sub obedientia suorum Superiorum, & juxta eorum instituta permanentibus,) Ordini S. Augustini & illius Regulæ subsint, & tam quoad professionem, quàm cætera ipsius Religionis vota substantialia emittenda pariformiter veluti ipsius Ordinis S. Augustini Religiosi, deinceps sint adstricti, (ita tamen quod presentes ad hoc inuiti archari non possint) ac Congregationem ipsam & illius Fratres hujusmodi præfatæ Religioni S. Augustini, harum serie aggregamus.

Clausula de-rogatoria. §. 3. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac statutis & consuetudinibus Ordinis S. Augustini, & Congregationis prædictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, cæterisque contrariis quibuscumque. Nulli ergo, &c.

Dat. Rom. An. 4. die 7. Ianuar. Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1496. 7. Idus Ianuarii, Pont. nostri Anno 4.

IV. Inuentio tituli Crucis D. N. IESV CHRISTI Saluatoris, die vltimæ Dominicæ mensis Ianuarii 1492. in Ecclesia S. Crucis Hierusalem nuncupatæ de Vrbe. Et concessio plenariæ peccatorum indulgentiæ, pro ea die illam visitantibus.

Edita An. D. 1496. ALEXANDER EPISCOPVS, Seruus Seruorum Dei: Vniuersis Christi fidelibus præsentis literas inspecturis, Salutem & Apostolicam benedictionem.

Inuentio tituli, de qua in rubr.

§. 1. Admirabile Sacramentum viuificæ Crucis, cuius signum erit in cælo, dum Dominus ad iudicandum venerit, intra nostræ mentis arcana reuoluentes, & pia consideratione pensantes, quod in ligno eiusdem sanctissimæ Crucis Dominus noster IESVS CHRISTVS pro humani generis salute mortem subire non abnuuit, ut nos de morte ad vitam revocaret; dignum, immo potius debitum reputamus, Ecclesias & loca sub ipsius sanctissimæ Crucis nomine dedicatæ, & præsertim in Vrbe consistentia, gratiosis indulgentiarum & remissionum muneribus decorare, ut per hoc & tanti sacramenti jugis memoria in mentibus Christi fidelium permaneat, & ipsi Christi fideles, ipsius Domini gratia eos præueniente, felicitatis præmia consequi mereantur æterna. Cum itaque nuper, videlicet Anno à Nativitate eiusdem Domini nostri IESV CHRISTI millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo, vltima Dominica mensis Ianuarii, dum bon. mem. Petrus tit. S. Crucis in Hierusalem Cardinalis, qui tunc in humanis agebat, eandem Ecclesiam digno ornatu reparari faceret, in altiori pariete testudinis dictæ Ecclesiæ repertus fuerit titulus Hebraicis, Græcis, & Latinis literis conscriptus, & qui supra caput ipsius D. N. IESV CHRISTI, dum in ligno eiusdem S. Crucis pendebat, appositus extitit, & ipse Titulus nunc in eadem Ecclesia debita cum veneratione obseruetur, & custodiatur.

In h. l. inuentionem prædictam in cõ. c. in præ. cam v. iustantibus.

§. 2. Nos in cruce hujusmodi sancta, cum Apostolo gloriantes, & satagentes, alios ad glorificationem ipsius invitare, ut vitalis ligni pretio vitæ æternæ suffragia consequantur; ac cupientes, ut Ecclesia prædicta (quæ nunc titulus dilecti filii nostri Bernardini eiusdem Ecclesiæ Sanctæ Crucis in Hierusalem Presbyteri Cardinalis existit) congruis frequentetur honoribus, & ipsi Christi fideles eo libentius devotionis causa ad eandem Ecclesiam confluant, quo ex hoc ibidem dono cæ-

lestis gratiæ vberius conspexerint se resecutos, de omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus, & singulis Christi fidelibus vtriusque sexus, vere poenitentibus, & confessis, qui Ecclesiam ipsam in vltima Dominica mensis Ianuarii cuiuslibet anni, à primis Vesperis vsque ad occasum solis ipsius Dominicæ, deuotè visitauerint, annuatim omnium peccatorum suorum remissionem, auctoritate Apostolica tenore presentium concedimus, & elargimur, presentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus autem, quod si alias visitantibus dictam Ecclesiam, aliqua alia indulgentia in perpetuum, vel ad certum tempus nondum elapsum duratura, eadem die per nos concessa fuerit, presentes literæ nullius sint roboris vel momenti.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quadringentesimo nonagesimo sexto, quarto kalendas Augusti, Pontificatus nostri Anno quarto.

Privilegium Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini, quod officium Sacriarii Apostolici per vnum ex eis exercentur.

Multa de hoc Ordine notantur sup. apud Alex. IV. cons. 6. Licet.

ALEXANDER EPISCOPVS, Seruus Seruorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

AD sacram Ordinis fratrum Eremitarum S. Augustini Religionem, quam in charitatis visceribus pia veneratione semper habuimus & habemus, nostræ dirigentes considerationis intuitum, & attente prospicientes, quod ipsius Religionis palmites per vniuersum Orbem diffusi, eorum claris moribus & exemplari vita ac singulari doctrina in agro militantis Ecclesiæ fructus honoris & honestatis continue afferunt salutare: dignum, quin potius debitum reputamus, ut Religionis ipsius iura & privilegia non solum sibi conseruemus, verumetiam innouemus & augeamus, ac nostræ declarationis ministerio Religionem eandem dignis honoribus attollamus.

§. 1. Sane licet officium Sacristiæ Capellæ Palatii Apostolici à tanto tempore citra, de cuius initio, siue contrario memoria hominum non existit, per Romanos Pontifices prædecessores nostros, alicui ex professoribus dicti Ordinis semper committi & concedi consueuerit, & dilectus filius Joannes Paulus de Bossis Abbas Monasterii S. Sebastiani extra muros Vrbs, Cisterciensis Ordinis, dictæ Capellæ modernus Sacrista, antequam in Abbatem ipsius Monasterii per fel. rec. Sixtum Papam IV. prædecessorem nostrum præficeretur, dicti Ordinis Eremitarum professor foret; tamen quia dum de persona sua eidem Monasterio tunc certo modo vacanti prouisum fuit, ipse ad dictum Cisterciensis Ordinem translatus extitit: ac etiam quia in certo libro ceremoniarum dictæ Capellæ per nonnullos tempore prædicti Innocentii Papæ VIII. prædecessoris nostri compilato, scriptum inuenitur, Officium prædictum alicui Religioni non deberi, sed quicumque (dummodo Prælati Ecclesiasticus existat) conferri posse. Et propterea dilecti filii Marianus de Genezano Prior generalis, cæterique professores ipsius Ord. Eremitarum formident dictam Religionem jure seu privilegio obtinendi, ac regendi & gubernandi dictum officium in posterum frustrari posse.

§. 2. Nos ad quos pertinet tam Religionis ipsius, cui singulari deuotione afficimur, quàm fidelium omnium privilegia & jura conseruare & tueri, ne Religio ipsa super dicto officio in posterum molestetur, prouidere cupientes, motu proprio, non ad alicuius nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione, ac certa scientia, auctoritate Apostolica, tenore presentium, statuimus, decernimus, & ordinamus,

ordinamus, quod deinceps perpetuis futuris temporibus officium Sacristie prædictum alicui dicti Ordinis Eremitarum professori, quamvis aliter Prælati Ecclesiasticus non existat, committi, concedi, & assignari debeat.

§.3. Decernentes quancumque Commissionem, concessionem & assignationem de dicto officio aliter faciendam, & literas desuper pro tempore confectas, etiam quascumque derogatarum derogatorias, ac alias & fortiores & efficaciores clausulas in se continentes, etiam in illis de præsentibus de verbo ad verbum, & cum illarum totali insertione mentio haberetur, & illis expressè derogaretur, & quæcumque pro tempore inde secuta, nulla, irrita & inania, nulliusque fore roboris vel momenti.

§.4. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon statutis & consuetudinibus dicti Ordinis Eremitarum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, cæterisque contrariis quibuscumque. Nulli ergo, &c.

Dar. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quadringentesimo nonagesimo septimo, Idibus Octobris, Pontificatus nostri Anno sexto.

1. Contra non solventes census, canones, & alia jura, vel regalia, Rev. Cameræ Apost.

Ampliolem dispositionem habes inf. in Pauli IV. consuetis 11. Incumbentia, & Greg. XIII. const. 63. Ad Romani, ubi notabo.

ALEXANDER EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Dilectis filiis Universis, Vicariis, Feudatariis, Gubernatoribus, censuariis, fideiariis, Emphyteutis, sive administratoribus Civitatum, Terrarum, Castrorum, & bonorum S. R. E. quacumque dignitate fungentibus: Salutem & Apostolicam benedictionem.

Cum ex relatione dilecti filii Mariani de Civinis Fisci nostri & Cameræ Apostolicæ Procuratoris intellexerimus, quamplures ex vobis in solutione jurium, regalium, censuum, feudorum, canonum emphyteuticorum, talliarum, perpetuarumque responsonum per vos eidem Ecclesiæ & Cameræ debitorum quampluribus annis contra juramenta per vos in investituris vestris præstita, ac formas & tenores ipsarum investiturarum & concessionum, jurisque dispositionum, specialesque monitiones per alias literas nostras per nos vobis factas in terminis statutis & consuetis cessasse & cessare, in grave dictæ Cameræ præjudicium & detrimentum, sub prætextu etiam aliquando, quod nonnulli ex vobis prætendunt se creditores dictæ Cameræ, & compensationes licet contra juris dispositionem facere nituntur.

§.1. Nos qui aliena jura tuemur, nolentes jura dictæ Ecclesiæ & Cameræ negligere, omnemque disceptationis materiam submovere intendentes, ut in terminis solutionum debitorum hujusmodi nullus vestrum dilationem aut compensationem, vel excusationem allegare præsumat, vos & quemlibet vestrum, cujuscumque dignitatis, status, gradus, & præminentie existat, tenore præsentium sub excommunicationis, ac omnis juris Vicariatus, Gubernii, & feudorum sive censuum, & emphyteuticorum bonorum hujusmodi à dicta Sede sive Cam. Apostolica quomodolibet concessorum privationis pœnis, quas ex nunc prout ex tunc, & ex tunc prout ex nunc in vos & quemlibet vestrum, nisi monitionibus & mandatis hujusmodi cum effectu parueritis, ferimus in his scriptis, illasque vos incutere volumus ipso facto (aliis pœnis tam à jure communi, quam in literis investiturarum vestrarum contra vos promulgatis, nihilominus in suo robore permanfuris) monemus & requirimus, quatenus de omnibus & singulis juribus, regalibus, censibus, talliis, & feudorum, censuum, canonum, emphyteuticorumque & bonorum quorumlibet à dicta Ecclesia obtentorum, per vos & quemlibet vestrum hætenus dictæ Cameræ debi-

Bullar. Mag. Tom. I.

tis, infra unius mensis spatium à die publicationis præsentium computandi, dictæ Cameræ persolvissè, de debendis vero in futurum in Vigilia aut die Festivitatis Beatorum Petri & Pauli Apostolorum successivè singulis annis, ut moris est, aliis suis terminis juxta Apostolica & dictæ Cameræ instituta eidem Cameræ Depositario pro tempore existenti ubicumque Cameram adesse contigerit, satisfecisse debeat, & unusquisque prout debitor existit, debeat.

§.2. Alioquin advenientibus Festivitate & termino solutionis hujusmodi, contra omnes & singulos solvere cessantes ad declarationem incursum pœnarum & censurarum, ac privationis prædictarum, illarumque debitam executionem per dilectum filium nostrum Raphaellem S. Georgii ad velum aureum Diaconum Cardinalem Camerarium nostrum, sive etiam in dicta Camera Locumtenentem, ac dilectos filios præsidentes Clericos dictæ Cameræ procedatur justitia mediante, quibus ex nunc tenore præsentium committimus, & mandamus, ut advenientibus Festivitatibus & terminis solutionum hujusmodi, vobis & quolibet vestrum solvere cessantibus, absque aliqua alia monitione, requisitione, citatione, seu dilatione contra vos & quemlibet vestrum, qui in solutione hujusmodi censuum, feudorum, talliarum, canonum, & responsonum cessaverint, ad declarationem incursum dictarum pœnarum & censurarum Ecclesiasticarum, illarumque aggravationem, reagravationem, & interdictum Ecclesiasticum, & brachii sæcularis invocationem, ac represalias privationesque juris Vicariatus, Gubernii, feudorum & bonorum prædictorum vobis & cuicumque vestrum quomodolibet competentis, ac alia juris remedia opportuna, declarationemque devolutionum Civitatum, Castrorum, Terrarum & bonorum hujusmodi ad dictam Ecclesiam usque ad debitam executionem instante dicto Procuratore procedere debeant.

§.3. Decernentes quoque circa præmissa nullam compensationem etiam non solutorum stipendorum, aut aliam, præterquam solutionis exceptionem admitti, nec solvere cessantes quovis modo excusari vel relevari, nec censuum, feudorum, talliarum seu aliorum jurium Cameræ prædictæ per vos debitorum vel debendorum solutionem & exactionem retardari debere.

§.4. Volumus autem has originales nostras literas in valvis Basilicæ Beatorum Apostolorum de Urbe, Cancellariæ Apostolicæ, Audientie causarum Palatii Apostolici, & Campo Floræ affigi, & in Audientia publica literarum contradictarum trina vice diversis diebus legi, ita ut omnibus tanquam publicum edictum pateant, ac in ipsa Camera hujusmodi publicationis debitam relationem per duos nostros, & Romanæ curiæ Cursos fieri decernentes, vos præmissorum Cameræ debitores præsentis & futuros, qui citra montes, post duos menses, qui vero ultra montes fuerint post quatuor menses à die publicationis computandos, vigore earumdem literarum modo præmissis publicatarum arctari, atque ligari, ac si hujusmodi originales literæ vobis, & vestrum cuilibet in vestris propriis personis lectæ & præsentatæ fuissent, cum non sit verisimile apud vos sic citatos remanere incognitum quod tam patenter extitit publicatum, nisi forsitan dictas originales literas vobis omnibus supradictis aut alteri vestrum præfati Præsidentes & Clerici forsitan aliqua consideratione aut benignitate ducti præsentari mandaverint, quoniam tunc & eo casu copiam ipsarum literarum manu unius ex Clericis & Notariis dictæ Cameræ subscriptæ per quemcumque Nuntium, Tabellarium aut Notarium publicum vobis aut alteri vestrum præsentatæ & dimissæ, originalibus literis hujusmodi eidem Nuntio restititis, ejusque Nuntii relationi fidem plenariam adhiberi volumus, & mandamus.

§.5. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac consuetudinibus de non solvendo usque ad sex menses vel aliud tempus à die festivitatis prædictæ computandos, capitulis quoque seu pactis per vos vel aliquem vestrum ad stipendia dictæ Ecclesiæ sive Cameræ conductum cum eadem Camera, seu pro tempore existente Romano Pontifice, aut nostris & Sedis Apostolicæ Officialibus pro tempore factis vel faciendis

Committit Camerario & Præsidentibus Cam. Apost. ut non solventes in termino declarant in eadem hic committitur. Haec condempnationes super gulis annis sunt, ut in Bulla Greg. XIII. est. rubr.

Præcipit non admitti compensationes.

Formam publicationis apponit.

Clausula derogatoria.

R i de

de retinendo supradict. per vos ipsi Camera premissa occasione debita pro vestris stipendiis aut alias ab eadem Camera quavis occasione vobis debitis, privilegiis quoque & indultis vobis aulicis vestrum hactenus etiam per nos aut predecessores nostros Romanos Pontifices forsan concessis, vel in futurum concedendis, sub quibusvis verborum formis & clausulis, etiam derogatoriis derogatoriis, fortioribus, efficacioribus & insolitis, etiam illis caveretur expresse quod interdicti, suspendi vel excommunicari, aut Vicariatus, feudis, Guberniis, vel administrationibus predictis privari non possitis, quibus illorum tenores ac si de verbo ad verbum presentibus infererentur, pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permaneris, quoad hoc specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Domini milleimo quadringentesimo nonagesimo septimo, xv. Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno sexto.

Publicatio.

Anno 1498. & 1499. & sexto Pontific. D. Alexandri Papa VI. retroscripta litera affixa & publicata fuerunt, videlicet in Audientia contradi. 23. & Basilica S. Petri valvis 24. & 25. Decemb. ac Cancellaria. Et in acie Campi Floris 13. Ianuar. per Euerardum de Cuvinis & D.N. Curf. Ita est Petrus Mellayi Curf. Io. Regina, & c. Item affixa in portu Audientia die xv. Ianuaris, per me P. Mellayi Curf. & c. Ita est Io. Regina Magister Curf.

VII. Unio Congregationis Monachorum Ordinis Cisterciensis in Provincia Thusciae, & Monachorum eiusdem Ordinis in Provincia Lombardiae, & ex eis institutio unius Congregationis S. Bernardi in Italia nuncupandae, cum statutis, & ordinationibus pro eius regimine.

Hanc unionem, & ordinationes approbavit Inl. II. in fine eius constit. 16. Ex Paterna. Sed reliqua immutavit Greg. XIII. in sua constit. 54. Romanus, & Sixt. V. in sua constit. 10. Nuper.

Ordinis autem Cisterciensis institutionem vide sup. in Pasch. II. constit. 1. Desiderium, ubi omnia de hoc Ordine indicavi. Unum addo, quod illius gratias huic Congregationi communicavit Greg. XV. in eius constit. 16. Romanus.

Edita An. D. ALEXANDER EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

Plantatus in agro Dominico sacre Ordo Cisterciensis quotidie in Ecclesia militanti producit uberes fructus, ad universalem Ecclesiam firmamentum, & Christi fidelium animarum salutem, non solum nos inducit, sed & voluntarios facit, ut illa quae pro eiusdem Ordinis, necnon inter ipsius Monacho vigent, regularis observantiae incremento & conservatione & augmento, per unitatis remedium profutura noscantur, Apostolica auctoritate statuamus, & ordinemus, & alias in iis nostri Pastoralis officii partes favorabiliter impendamus.

Exposuerunt huic Pontifici Praelati Provinciae Thusciae & Praelati Provinciae Lombardiae Monachorum Ordinis Cisterciensis in Italia, quod si in futurum Provinciarum unio fieret, &

§. 1. Sanè pro parte dilectorum filiorum Abbatum, Praelatorum, conventuum, & Monasteriorum dicti Ordinis Thusciae, & Lombardiae secundum morem eiusdem Ordinis regularis observantiae, nobis nuper exhibita petitio continebat, quod ipsi providè considerantes, quod si singulae Provinciae praedictae invicè aequaliter unirentur, & ex illis una duntaxat Congreg. S. Bern. in Italia crearetur, non solum praedictus Ordo, & inter Abbates, Praelatos, & Monachos dicti Ord. Monast. Provinciarum praedictae vigens regularis observantiae disciplina firmitatem, & perpetuitatem, sed etiam augmentum auctore Domino susciperetur, cu-

piunt dictas Provincias invicem perpetuò uniri, & ex illis sic unitis, unam Congreg. Monasteriorum, Abbatum, Praelatorum & Monachorum dicti Ordinis regularis observantiae S. Bern. in Italia nuncupandam, constitui, & creari, erigi, ita ut utriusque dictarum Provinciarum Thusciae & Lombardiae Monasteria dicti Ordinis, & illorum Monasteria & Monachi Congreg. S. Bern. in Italia de cetero perpetuis futuris temporibus nominentur, nuncupentur, & sint.

§. 2. Quare pro parte dilecti filii nobilis viri Ludovici Mariae Sfortiae Ducis Mediolani, qui praedecessorum suorum vestigiis inhaerendo, non solum Monachos dicti Ordinis, sed etiam quoscumque alios Religiosos regularis observantiae in visceribus suae charitatis amplectitur, ut etiam in tantis temporum perturbationibus, circa ipsorum Religiosorum incrementa intentis, multa bona temporalia eis conferre non desistit, necnon Abbatum, Praelatorum, Conventuum, & Monasteriorum Thusciae, & Lombardiae Provinciarum praedictarum, seu maioris partis eorum, nobis fuit humiliter supplicatum, ut ex singulis dictis Provinciis Thusciae, & Lombardiae unam Congregationem duntaxat S. Bernardi in Italia nuncupandam, constituere & deputare, ac alia infra scripta statuere, & ordinare, & alias pro eiusdem Congregationis Italiae, & in Italia regularis observantiae disciplinae & manutentione opportune providere de benignitate Apostol. dignaremur.

§. 3. Nos igitur qui Religionis augmentum ex commisso nobis Pastoralis officii debito, intentis desideramus affectibus, huiusmodi supplicationibus inclinati dilectis filiis nostris Francisco S. Eustachii, & Ascanio Mariae S. Viti in Macello Martyrum, S. R. E. Vicecancellario, Diaconis Cardinalibus, Thusciae, & Lombardiae Provinciarum huiusmodi respectivè protectoribus, etiam apud nos super hoc instantibus, auctoritate Apostolica perpetuò valitura, & hac nostra irrefragabili constitutione, eandem Thusciae & Lombardiae Provinciarum Congregationem invicem perpetuò unimus, annectimus, & incorporamus.

§. 4. Et ex illis invicem sic unitis unam Congregationem Abbatum, Praelatorum, & Monachorum Monasteriorum dicti Ordinis, in Thusciae, & Lombardiae Provinciis existentium, S. Bernardi in Italia creamus, facimus, constituimus, & deputamus. Ac eadem auctoritate decernimus, statuimus, & ordinamus, quod Monachi unius Monasterii dictae Congregationis S. Bernardi Provinciae Italiae, aliorum Monasteriorum dictae Congregationis Provinciae Italiae praedicti Monachi esse censentur & sint, ac quod omnia & singula Monasteria, loca, seu membra eiusdem Ordinis in praedictis Provinciis, de Monachis, & Monialibus dictae Congregationis reformata, & quae in posterum reformabuntur, per totam Italiam sint & esse censentur de praedicta Congregatione Italiae S. Bernardi, ac ejus Praesidentis, & Visitatoribus, & Definitoribus Capituli in omnibus, & per omnia sint subiecta.

§. 5. Quodque acceptationes, seu reformationes Monasteriorum, & locorum de Monachis, & Monialibus dictae Congregationis executioni demandari non possint nisi per Praesidentem dictae Congregationis, & Visitatores vel Definitoribus Capituli, aut per eos quibus ipsi duxerint committendum.

§. 6. Et quod Capitulum dictae Congregationis singulis annis in loco, & tempore statutis celebretur, ad quod tantum accedere debeant Visitatores, & singuli Praelati Monasteriorum, seu locorum cum socio cujuslibet Monasterii electo à majori parte Conventus cujuslibet Monasterii dictae Congregationis. Et si continget eos qui ad commune Capitulum utrumque sunt accessuri, non esse aequales, volumus ut per electionem ita suppleatur à parte deficienti, ut aequalitas in numero electorum observetur, & in primo futuro communi Capitulo hoc duntaxat. Quodque electio dicti Socii, qui discretus nuncupabitur pertineat tantum ad Monachos professos sui Monasterii post biennium, & in eodem Monasterio per Definitoribus Capituli, vel per Praesidentem & Visitatores dictae Congregationis deputatos. Et quod nullus Monachus ante biennium completum post suam professionem, aut in publica poenitentia constitutus, aut excommunicatus, possit ad praefatam electionem socii vel discreti admitti. Ac quod

quod perpetuis futuris temporibus celebratio Capituli dicte Congregationis tantum pertineat ad Visitatores, & Prælatos Monasteriorum seu locorum in ipso Capitulo absolutos, ac ad discretos ut supra electos.

§. 7. Et ad ipsos solos spectet electio Definitorum, seu Rectorum Capituli dicte Congregationis, & quod quilibet personæ dicte Congregationis pœnam privationis vocis activæ, & passivæ per triennium continuum, ac etiam excommunicationis latæ sententiæ pœnam ipso facto incurrant, à qua non possint absolvi præterquam in mortis articulo constituti, nisi à Præsidente dicte Congregationis, vel ab eo cui ipse commiserit, quæ in prædictorum Discretorum, Definitorum, Prælatorum, Præsidentis, & Visitorum electione verbo vel scripto alicui directè vel indirectè, per se vel aliud, votum suum, de Prælati, seu Visitoribus & Præsidente ac Discreto vel Definitoribus eligendis exposuerint aut expresserint. Salvo quod Præsidentis Capituli possit in loco Definitorii duntaxat coram aliis definitoribus, vel saltem majori parte eorum, non privatim vel secrete, sed publicè, & manifestè, aliquas personas idoneas nominare, & per modum tractatus proponere, ac eos ad utilitatem Monasteriorum & salutem animarum hortari, ut magis sufficientes & idoneos Prælatos eligere debeant.

§. 8. Quodque singulis annis tempore Capituli, postquam Prælati ac Visitatores locum Capituli intraverint, omnes & singuli, tam præsentés quam absentes, à suis officiis & dignitatibus absolvantur per Præsidentem. Quibus absolutis, etiam Præsidentis dicte Congregationis se absolutum nuntiet, & ex tunc incipiant locum suæ professionis tenere.

§. 9. Et demùm in ipso loco Capituli eligantur novem Definitoribus per Discretos, Prælatos, & Visitatores prædictos jam absolutos, vel à majori parte ipsorum eligentium, & postea per eosdem Electores unus ex eisdem novem Definitoribus modo supradicto eligatur in Præsidentem Capituli, qui unâ cum Definitoribus, durante Capitulo, habeat auctoritate Apostolica omnimodam, & plenariam facultatem, & jurisdictionem, tam in temporalibus quam in spiritualibus super omnia & singula Monasteria, loca seu membra, & super omnes & singulas personas dicte Congregationis, specialiter præcipiendi, arcandi, monendi, corrigendi, puniendi, incarcerandi, excommunicandi, sententiandi, ligandi, atque solvendi, ac etiam definitiones dicte Congregationem seu loca & personas ejusdem concernentes condendi, & illa sub pœnis & censuris Ecclesiasticis observari mandandi, & faciendi.

§. 10. Ac quod indifferenter omnes prædicti Electores possint pariter eligi in Definitoribus, Visitatores, & Prælatos, seu etiam officiales.

§. 11. Et quod prædicti novem definitoribus ut præfertur pro tempore electi, habeant plenariam auctoritatem mutandi Monachos Monasteriorum seu locorum dicte Congregationis de loco ad locum, & omnia tractandi & definiendi, quæ secundum eorum iudicium, utilitatem, & profectum dicte Congregationis concernere videbuntur. Ac quod ad ipsos solos definitoribus, vel majorem partem eorum pertineat, & spectet electio Prælatorum, Visitorum, & Officialium principalium dicte Congregationis, sitque eorum electio firma & valida, dummodo à majori parte, idest ex novem quinque concorditer conveniant in eligendo ad prædicta officia seu dignitates, personam in aliquo Monasterio dicte Congregationis expressè professam post biennium completum à sua professione, & in Sacerdotio constitutam, non excommunicatam, vel in publica pœnitentia positam.

§. 12. Ita tamen quod nullus possit ultra triennium continuum in eodem Monasterio præfici in Prælatum vel confirmari, sed transacto triennio poterit in alio Monasterio dicte Congregationis in Prælatum eligi seu deputari. Et postquam per annum vacaverit à Prælatu prioris Monasterii, poterit in eodem Monasterio denuo præfici, & in Prælatum assumi. Et hoc idem in electione Confessorum Monialium Monasteriorum dicte Congregationis observetur.

§. 13. Quodque prædictorum Definitorum sententiæ, Bullar. Mag. Tom. I.

atque determinatio, tam prædictis, quam in aliis inviolabiliter observetur. Quodque eorum sententiæ nemini liceat appellare, & si appellatum fuerit, talis appellatio nulla & frivola existat, & illi non deferatur. Et quod quicquid definitoribus prædictis de solutione aut terminatione questionum, de correctione & mutatione Monachorum, & de modo pœnitentiarum, de assignatione & deputatione Lectorum, ac Studentium, & institutione aliorum Officialium, & quicquid tamen Spiritu sancto donante ordinaverint, seu definiaverint, totum Capitulum & omnes aliæ personæ dicte Congregationis universaliter & unanimiter, devote & humiliter absque ulla reclamazione seu murmuracione vel contradicione suscipere teneantur.

§. 14. Quodque prædictorum Definitorum officium quavis ratione vel causa, seu quovis modo non possit ultra decem dies protrahi vel differri.

§. 15. Et quod locus Capituli anni futuri, per eosdem Definitoribus singulis annis ante resolutionem Capituli exprimat, pronuntietur, & publicetur.

§. 16. Ac quod solum ad ipsos Definitoribus spectet Præsidentis totius Congregationis electio, quæ singulis annis, seu de anno in annum debeat celebrari.

§. 17. Et quod non possit superioris anni Præsidentis, finito anno, pro alio anno immediate sequenti quomodolibet in præsentem dicte Congregationis, aut Capituli eligi, vel confirmari, sed finito anno, alius omnimodò Præsidentis in ipso Capitulo pro immediate sequenti anno eligatur. Similiter nec Præsidentis Capituli præcedentis possit in Præsidentem Capituli immediate sequentis eligi.

§. 18. Ac quod quamprimum Præsidentis dicte Congregationis per Definitoribus prædictos vel majorem partem eorum electus fuerit habeat auctoritate Apostolica infra totum annum, usque ad sequens Capitulum, omnem illam & prorsus similem auctoritatem & jurisdictionem in omnibus, & per omnia, tam in spiritualibus quam in temporalibus, super omnia & singula Monasteria & loca, & super omnes & singulas personas dicte Congregationis, quam habent Definitoribus Capituli, hoc solum excepto, quod non possit Monachos de loco ad locum mutare, nec alia gravia & magnæ importantiæ facere, nisi interveniente consensu Visitorum prædictorum.

§. 19. Qui Visitatores ipso Præsidente infra annum officii sui decedente, ejus vices in omnibus & super omnia obtineant.

§. 20. Quodque omnes & singulæ ordinationes, admonitiones & definitiones hæcenus ante prædictam unionem per definitoribus, aut Prælatos & Visitatores utriusque Congregationis factæ maneant in ipso suo robore, usque ad immediate sequens commune Capitulum, & deinde intelligantur, & sint nullæ, & pro nullis & cassis habeantur, nisi per Definitoribus novæ Congregationis iterum approbentur.

§. 21. Districtius inhibentes sub excommunicationis pœna, quam eo ipso contrafacientes incurrant, & à qua præterquam ab Apostolica Sede, nisi in mortis articulo constituti, absolutionis beneficium nequeant obtinere, ne aliquis prædicti Ordinis Monachus, eujuscumque gradus, dignitatis, præminentie & conditionis fuerit, per se vel alium, directè vel indirectè, audeat prædictæ unioni sic factæ se opponere, aut aliquam perturbationem, scissuram, vel dismembrationem domorum, Monasteriorum, locorum & Monachorum dicte Congregationis quoquo modo procurare, querere aut facere.

§. 22. Et ne occasione hujusmodi unionis Monasteria, loca, seu Monachi, & aliæ personæ dicte Congregationis, detrimentum aliquod in privilegiis suis patiantur, sed potius ampliores favores, & gratias, ac prærogativas à prædicta Sede reportent, eadem auctoritate Apostolica (firmis tamen remanentibus omnibus & singulis supradictis) omnes & singulas gratias, concessiones, indulgentias, & peccatorum remissiones, immunitates, exemptiones, facultates, privilegia & indulta, spiritualia, & temporalia, qualiacumque sint, quorum tenores ac si de verbo ad verbum inferrentur, haberi volumus pro expressis, prædictar. Provinciarum Congregat. ac cuilibet eorum

decretis Definitorum appellatio inordinabilis

eorum officium & auctoritas ipso terminatur.

Locus futuri Capituli per eos pronuntietur.

Ad eosdem spectet electio Præsidentis.

Præsidentis terminatur anno futuri.

Hodie triennio duret ex d. c. n. Gregor. XIII.

Præsidentis munus expressè datur. Hoc videtur in d. c. n. Greg. XIII.

Ejusque decedente locum tenente Visitoribus usque ad Capitulum.

Ordinationes præcedentes hanc unionem indigent approbatione Capituli.

Unio prædicta à n. m. in m. peditur.

Confirmatio omnium gratiarum & privilegiorum datur. d. c. n. Greg. XIII.

Ab eo plenam omnem concessionem videtur Sixti V. const. de Auger.

rum, tam circa Monasteria, quam circa Prælatos, Monachos, & personas earundem Congregationum, cum diversæ & separatæ erant, & nobis vel prædecessoribus nostris, aut aliis auctoritatem habentibus, conjunctim vel divisim, vel in genere concessis, prædictæ novæ Congregationi S. Bernardi in Italia, de novo ex certa scientia concedimus, & ad illa quoad illius Monasteria, Prælatos, Monachos, & personas extendimus, ac ei suffragari volumus in omnibus, & per omnia, perinde ac si prædictæ Congregationi S. Bernardi in Italia, quoad illius Monasteria, Prælatos, Monachos & personas, specialiter, & expressè concessa fuissent.

Derogatio-
trarium.

§. 23. Non obstantibus ordinationibus & constitutionibus Apostolicis, necnon Monasteriorum Thuscæ, & Lombardiæ Provinciarum, ac Ordinis prædictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, consuetudinibus, necnon privilegiis, & indultis, ejusdem Thuscæ & Lombardiæ Congregationibus & illorum Monasteriis, quomodolibet per dictam Sedem concessis, quibus quatenus præmissis unioni, statuto, ordinationi, decreto, & aliis in præsentibus literis contentis quomodolibet obistere habeant, specialiter & expressè derogamus, ac pro nullis & non concessis haberi volumus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Præsentis
ordinationis
Monasterii S.
Ambrosii Me-
diolan.

§. 24. Per hoc autem ordinationibus per nos, seu auctoritate Apostolica de consensu Afcanni Mariæ Vicecancellarii, quoad Monasterium S. Ambrosii Mediolanensis factis seu faciendis, nullum præjudicium volumus generari. Nulli ergo, &c. Si quis, &c.

Dat. P. An. 6.
die 23. Dec.

Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Domini 1497. 10. Kal. Januarii, Pont. nostri Anno sexto.

VIII. Privilegia ædificantium in via Alexandrina nuper in Urbe directâ, à castro S. Angeli ad Plateam S. Petri Principis Apostolorum.

Hæc privilegia quæ sunt, vide sup. in const. 8. Sixti IV. Esti universis. Et ibi notabo.

Edicta An. D.
1500.

ALEXANDER EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ET si universis Romanæ Ecclesiæ dominio temporali subiectis Civitatibus, pro earum statu prospero, & incrementis felicibus, Apostolica nos deceat provisione consulere, Almaz tamen Urbi nostræ Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli Martyrio consecratæ, quæ ipsius Petri Sedes, sacerdotii Principatus, & Christianæ Religionis caput existit, eo nos convenit ampliori cura prospicere, quo ipsam Sacerdotalem Civitatem cunctis aliis prælatam, nos ut peculiarem filiam, quadam præcipua, & singulari dilectione, in visceribus gerimus charitatis.

Hæc bulla ca-
debat post si-
quosdam.

Iste Pont.
fiam directâ
à Porta Ca-
str. S. Angeli
n. quæ ad pla-
team S. Petri
seu: eamque
Alexandrinâ
appellari ma-
navit.

§. 1. Sanè cum superiori Anno, ex deliberatione & commissione nostra, pro Incolarum dictæ Urbis, ac Curialium in ea commorantium, & Peregrinorum ad illam pro tempore, & præsertim hoc Sacro Anno Jubilæi Centesimo, confluentium commoitate, ipsiusque Urbis decore, via rectâ Alexandrina nuncupata, à Porta Castr. S. Angeli usque ad Plateam Sancti Petri de dicta Urbe, fieri ccepta fuisset, ac circa illam domos, & ædificia ab utraque parte pro majori dictæ viæ ornamento extolli, & ædificari desiderarem. Nos venerabilibus Fratribus nostris Petro Archiepisc. Reginen. dictæ Urbis Governatori, &c.

Te modo pri-
ilegia in ea
dij. antibus
co. sedis.

§. 2. Et ut personæ libere in dicta via ædificare valeant, de simili consilio, ac ex certa nostra scientia, & de Apostolicæ potestatis plenitudine statuimus, decernimus, & ordinamus, ut de domibus in dicta via ædificandis, & emendis, alias in omnibus, & per omnia, juxta tenorem literarum Sixti Papæ IV. prædecessoris nostri, ac etiam nostrarum, in favorem domos in Urbe ædificantium, & ementium editarum, quarum tenores, ac si de verbo ad verbum præsentibus infererentur, haberi volumus pro sufficienter expressis, & insertis, cum omnibus & singularis in eis contentis privilegiis, indultis, dispensationibus, concessionibus, & clausulis, potiori pro cautela innova-

mus, & ad domos ædificandas hujusmodi, ac personas illas ædificantes, & ementes extendimus, libere disponere possint, dictæque domus, & personæ sub eisdem literis, etiam quoad privilegia, indulta, dispensationes, & concessionibus hujusmodi, ac omnia & singula alia in illis contenta, sint, & esse censeantur.

§. 3. Decernentes irritum, & inane, si secus super iis à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, legibus quoque imperialibus, statutis, & consuetudinibus dictæ Urbis municipalibus, ac Ecclesiarum, Monasteriorum, sive regularium locorum, quorum fundi, domus, & loca hujusmodi locari, concedi, permutari, sive vendi, vel alienari contigerit, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, necnon omnibus illis, quæ nos in nostris, & præfatus Sixtus prædecessor in suis literis prædictis volumus non obistere, cæterisque contrariis quibuscumque, Nulli ergo, &c.

Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Domini milleimo quingentesimo, Pont. nostri Anno 8.

Quod Pauperes Jesuati, de cætero Patres Iesuati S. Hieronymi nuncupentur, cæteris Religiosis ejusmodi denominatione interdicta.

De isto Ordine, vide notanda ad const. 6. Pauli V. Religiosas.

ALEXANDER EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

AD sacram Petri Sedem divina dispositione vocati, piis fidelium, præsertim sub Religionis habitu Domino militantium votis libenter annuimus, & honestis supplicum votis favorem benevolum impartimur.

§. 1. Sanè exhibita nobis nuper pro parte dilectorum filiorum universorum pauperum Societatis pauperum Jesuatorum nuncupatorum petitio continebat, quod licet jam annis centum & quinquaginta decurulis, vel circa, dicta Societas instituta, & ab inde usque in præsentem diem, omnes eorum domorum Ecclesiæ, seu Oratoria, sub invocatione Sancti Hieronymi constructa fuerint, ipsamque in eorum protectorem elegerint, & sub eadem sancti Hieronymi invocatione semper vixerint, prout vivunt de præsentibus, ipsiusque Sancti Hieronymi festivitatem devotè & solemniter annis singulis in eorum Ecclesiis, sive Oratoriis celebraverint, & pauperes Societatis Pauperum Jesuatorum nuncupatorum appellati extiterint; nihilominus nonnulli Clerici, sive Religiosi viri, qui non sub invocatione sancti Hieronymi, sed aliorum Sanctorum, eorum Ecclesiis olim construi fecerunt, ad perturbandum, & inquietandum dictam Societatem, eorum Sanctorum invocationes mutare, & se, eorumque Ecclesias sub invocatione ejusdem Sancti Hieronymi intulere, & denominare, ac hujusmodi sancti Hieronymi festivitatem celebrare, & sub ejusdem Sancti invocatione quæstus fieri facere, in præjudicium Societatis dictorum Pauperum non verentur.

§. 2. Et sicut eadem petitio subjungebat, cum nonnulli laici pia devotione deducti, certas Confratrias infra circuitum domorum dictorum Pauperum, & Ordinarii loci, ac ipsorum Pauperum licentia crexerint, & instituerint, & in dies de eadem licentia erigere velint, cuperentque dicti Pauperes quod ipsi dictis Confratribus, ut tam per eos hæcenus in eorum domorum circuitibus erectas Confratrias, quàm in posterum inibi erigendas, dicti sancti Hieronymi denominandi, & eundem S. Hieronymum pro eorum vexillo deferendi, licentiam concedere valeant, eis per nos indulgeri. Quodque etiam ipsi de cætero perpetuis futuris temporibus non pauperes Societatis Pauperum Jesuatorum, sed fratres Jesuati Sancti Hieronymi appellari debeant, statuere, & ordinare, aliasque in præmissis opportunè providere de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 3. Nos

§.3. Nos qui cunctarum præsertim Religiosarum personarum pacem, & quietem sinceris exoptamus affectibus, ipsosque Pauperes à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, à jure vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibusvis quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, omnibus, & singulis Religiosis Clericis, & Laicis sub virtute sanctæ obedientiæ, & si non paruerint, excommunicationis latæ sententiæ poena, quam incurrant eo ipso, ut eorum Sanctorum invocationes, sub invocatione dicti Sancti Hieronymi mutare, & illud nomen Sancti Hieronymi ipsis Ecclesiis appropriare, & celebritatem festi ejusdem S. Hieronymi, quando per eosdem Pauperes celebrari contigerit, directe vel indirectè, quominus populus ad eorum Ecclesias sive Oratoria confluant, necnon processiones quascumque temporis festivitatis dicti S. Hieronymi per Dominos, Vniversitates, & Communitates Civitatum, Terrarum, & locorum hæcenus ad Ecclesias, seu Oratoria dictorum Pauperum fieri solitas, & quas in posterum perpetuis futuris temporibus fieri contigerit, impedire, seu perturbare, necnon sub invocatione dicti S. Hieronymi in præjudicium dictorum Pauperum, aliquas quæstas facere quoquomodo præsumant, præcipiendo mandamus. Ipsis quoque pauperibus, ut dictarum Confratriarum Confratribus tam per eos hæcenus in, eorundem Pauperum domorum circuitibus erectas confratrias, quam in posterum ibidem erigendas, confratrias dicti S. Hieronymi denominandi, ipsamque S. Hieronymum pro eorum vexillo deferendi licentiam concedere possint indulgemus. Ac statuimus, & ordinamus, quod dicti Pauperes de cætero etiam perpetuis futuris temporibus, non pauperes Societatis Pauperum Jesuitarum, sed tantum, Fratres Jesuiti dicti S. Hieronymi nominentur, & appellentur.

§.4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Societatis statutis, ac consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§.5. Et quia difficile foret, præsentibus literis ad singula loca in quibus dictorum Pauperum domus consistunt deferre, volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod illarum transumptis sigillo alicujus Prælati, & Notarii rogati signo & subscriptione munitis, eadem prorsus fides in omnibus adhibeatur, quæ adhiberetur eisdem præsentibus originalibus literis, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Nulli ergo, &c. Si quis, &c.

Datum Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1499. 11. Kal. Septembris, Pont. nostri Anno 8.

Institutio officii Summatoris literarum Apostolicarum, in officium perpetuum vacabile, cum indulgentiarum & gratiarum concessione.

Nobiliorem hujus officii statum, & ministros præfinit, ac uni ex S. R. E. Cardinalibus conferri jussit Pius V. ut infra in ejus const. 105. Pontificæ.

ALEXANDER EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

In eminenti Apostolicæ Sedis specula Romanus Pontifex dispositione divina constitutus, ad ea libenter intendit, per quæ ad recipiendum literas Apostolicas per Cameram pro tempore expediendâs, & illarum summaria faciendâ, eaque referendâ, talis persona deputetur, quæ ad præmissa peragenda fidelis, & idonea habeatur, & postquam in iis instructa laudabiliter versata fuerit, nequeat amoveri, cum ex amotione prædicta, tam propter imperitiam, quam parvam cognitionis literarum prædictarum experientiam, eidem expeditioni non parvâ scan-

Barbar. Mag. Tom. I.

dala, & pericula possent faciliter provenire, cum ejusdem Sedis ignominia, ac gravi partium expeditiones hujusmodi in Romana Curia, ad quam de diversis mundi partibus continuè confluit multitudo, persequentium dispendio, & detrimento.

§.1. Cum itaque officium recipiendi, videndi, summamandi, & referendi literas Apostolicas, quæ per Cameram Apostolicam pro tempore expediuntur, quod dilectus filius Magister Ludovicus de Panafid, decanus Ecclesiæ Oveten. Scriptor, & familiaris noster, ex fel. r. c. Innocentii Papæ Octavi prædecessoris nostri, & deinde dicto prædecessore (ut Domino placuit) de medio sublato, & nobis divina favente clementia ad apicem summi Apostolatus assumptis, ex nostra concessione fideliter & laudabiliter, per duodecim annos vel circa exercuit, pro faciliiori literarum earundem in dicta Camera directione, & expeditione, admodum necessarium existat, expediaturque ut officium prædictum, ad instar aliorum dictæ Camere officiorum, perpetuum fiat, quo cum majori fide, cura & diligentia valeat exerceri: Nos volentes debite providere, prædictum Ludovicum, qui etiam continuus commensalis noster, & literarum Apostolicarum de minori Parcho Abbreviator, necnon Cancellariæ Apostolicæ Ostriarius existit, ob grata devotionis & familiaritatis obsequia, quæ nobis, & Apostolicæ Sedi hæcenus impendit & adhuc sollicitis studiis impendere non desistit, necnon laudabilia probitatis & virtutum merita, quibus personam suam, tam familiari experientia, quam etiam fide dignorum testimoniis, juvari percipimus, favore prosequi gratioso, ipsumque à quibusvis excommunicationis, &c. censentes, Motu proprio, non ad alius nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, officium Summatoris literarum per Cameram prædictam expediendarum hujusmodi, ad instar aliorum dictæ Curie officiorum perpetuorum auctoritate Apostolica, tenore præsentium erigimus, & instituimus, statuentes & ordinantes, quod de dicto officio, tam hac prima vice, quam quoties deinceps pro tempore illud vacare contigerit, personæ ad illud exercendum idoneæ, per eam quoad vixerit tenendo & exercendo, per nos, & successores nostros Romanos Pontifices Canonice intrantes provideri, seu illud concedi, & assignari debeat, liceatque dicto Ludovico, & officium ipsum pro tempore obtinenti, de illo, prout Scriptorum literarum Apostolicarum de officio Scriptoriæ literarum earundem disponere possunt, disponere, ac literas per dictam Cameram expediendas more solito recipere, videre, & summare, ac nobis & successoribus nostris prædictis, seu Præsentibus dictæ expeditioni pro tempore deputatis, ut moris est, referre, illasque ad Cameræ & Secretariæ Apostolicarum registra dirigere, qui de salario solito contentari teneantur.

§.2. Ac omnibus privilegiis, gratiis, indultis, exemptionibus, honoribus, prærogativis, & immunitatibus, quibus Scriptorum literarum earundem utuntur, potiuntur, & gaudent, uti potiri, & gaudere. Et nihilominus de hujusmodi officio sic à primæva ejus erectione vacante, cum honoribus, oneribus, salariis, emolumentis consuetis, ac aliis præmissis, dicto Ludovico motu, scientia, & auctoritate præmissis, providemus, illudque sibi quamdiu vitam duxerit in humanis concedimus & assignamus. Decernentes eundem Ludovicum, ad officium hujusmodi, ejusque liberum exercitium, necnon honores, onera, & emolumenta aliaque præmissa, per dictos Præsentibus recipiendum, & admittendum fore, prout nos illum ex nunc recipimus, & admittimus.

§.3. Quocirca dilecto filio Magistro Francisco Remulo, Clerico Narden. Protonotario nostro, pro nobis, & Romana Ecclesia Urbis Governatori, & in Camera prædicta pro dilecto filio Raphaële S. Georgii ad velum aureum Diacono Cardinali Camerario nostro, Locumtenenti, per Apostolica scripta, motu simili mandamus, quatenus præmissa omnia & singula, ubi, quando, & quoties opus fuerit, publicari faciat, auctoritate nostra dictum Ludovicum ad effectum hujusmodi, & ejusque

Institutio officii Summatoris literarum Apostolicarum vacabile, ad instar aliorum officiorum R. Cur. Camera Apost.

Constitutio privilegiorum, gratiarum, & emolumentorum.

Tu ad hæc videri volumus in rubrica.

eiusque liberum exercitium, ac honores, onera, & emolumenta, aliaque præmissa recipi, & admitti, juxta dicti decreti continentiam & tenorem, non permittens, eum per dilectos filios Secretarios nostros, seu quoscumque alios desuper quovis modo molestari. Contradictores, &c.

Depositi
excutorum
hujus bullæ.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis contrariis quibuscumque, aut si Secretariis prædictis, vel quibusvis aliis, communiter vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Nulli ergo, &c.

Derogatio
com-
tratorum.
Dat. P. An.
1500. die 21
Sept.

Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno, &c. 1500. decimo Kal. Octobris, Pont. nostri Anno nono.

XI. Contra offendentes, per se vel alium litigantes in Curia Romana, eorumque Judices, Advocatos, Procuratores, Notarios, testesque & alios.

In eisdem Romani Pontifices annis singulis anathematis sententiam promulgant, in die & bulla Cæna Domini, ut videtur est infra in Pauli V. const. 63. Pastoralis, §. 12. & apud eam consimiles bullas indicabo.

edita An. D. ALEXANDER EPISCOPUS,
1500. Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

In eminenti Sedis Apostolicæ specula, divina disponente clementia, licet immeriti constituti, inter multiplices nostræ sollicitudinis curas, quibus assidue premimur, illam pro nostro Pastoralis officio in primis suscipere debemus, per quam nostræ provisionis ope, Ad Romanam Curiam (ad quam veluti fidelium matrem, & magistram, ac justitiæ fontem, pro illa consequenda continuè d. diversis Mundi partibus confluit multitudo) pro eorum causis tractandis confugientes, illasque in eadem prosequentes, sublatis quibusvis impedimentis, jura sua prosequi, & illa prosequendo, in eadem Curia liberè, tute, & quiete personaliter valeant permanere, prout personarum & temporum conditione inspecta, id in Domino conspicimus salubriter expedire.

In bulla Cæna Domini, excommunicantur qui offendunt litigantes in Curia Romanæ, &c. ut in bullis cit. in subr.

§. 1. Sane tam dilectorum filiorum causarum Palatii Apostolici Auditoris eorumque Locatenentium, & aliorum fide dignorum relatione, quam multorum causas suas in dicta Curia prosequentium gravissimis querelis, non sine maxima mentis nostræ perturbatione, sæpè numero accepimus, quod licet nos, sel. rec. Innocentio Papa VIII. prædecessore nostro, sicut Domino placuit, sublatò de medio, ad summi Apostolatus apicem, divina favente clementia, assumpti, tam ejusdem Innocentii, quam aliorum Romanorum Pontificum, etiam prædecessorum nostrorum, vestigiis inhaerentes, singulis annis, in die Cæna Domini per literas nostras, inter cætera, omnes illos, qui per se vel alium, seu alios, quascumque personas, Ecclesiasticas vel sæculares ad eandem Curiam super causis & negotiis suis recurrentes, illaque in eadem prosequentes, aut procurantes, negotiorum gestores, Advocatos, vel procuratores ipsarum, aut etiam Auditores, seu Judices super dictis, seu negotiis deputatos, occasione causarum vel negotiorum hujusmodi verberarent, mutilarent, vel occiderent, aut bonis spoliarent, & qui per se, vel alium, seu alios, directè vel indirectè, prædicta exequi, vel procurare, aut eisdem consilium, vel favorem præstare non verébantur, cujuscumque præminentia, dignitas, ordinis, conditionis, ac status forent, etiam si Pontificali, Regali, Reginali, vel quavis alia præfulgerent dignitate, publicè excommunicare, & anathematizare consueverimus, prout alii prædecessores præfati, etiam per eorum literas, singulis annis dicta die facere consueverant, à quibus quidem sententiis nullus, per alium quam Romanum Pontificem, nisi dumtaxat in mortis articulo constitutus, nec etiam tunc,

nisi sub certis modo & forma expressis, absolvi potest.

§. 2. Tamen dierum crescente malitia, quamplures iniquitatis filii perditionis alumni, excommunicationis, & anathematis hujusmodi sententias parvipendentes, horrenda inhumanitate, detestandaque sævitia, mortem sitientes aliorum, videntes forsitan se in causis per eos vel contra ipsos in dicta Curia pro tempore motis, justitiam non forevere, suorum salutis, status, & honoris immemores, humani generis hoste procurante, Deique timore postposito, eorum in dictis causis adversarios, aut illas pro eis in eadem Curia prosequentes, aut procurantes, Advocatos, vel Procuratores eorum, testesque & causarum prædictarum Notarios, multoties diversis excogitatis minis afficere, invadere, verberare, mutilare, occidere, seu per alios etiam assassinos, talia procurare, & exequi (proh dolor) ausu temerario non erubescunt; adeo ut plerumque jus suum in ipsa Curia prosequentes metu, & quadam desperatione deducti, causas suas deserere, aut non sine magno ipsorum præjudicio & detrimento ad concordiam, seu alias transactiones inhonestas, pactionesque illicitas, contra consuetam dictæ Curie libertatem devenire, & ab ipsa Curia discedere cogantur, in Divinæ majestatis offensam, jurisdictionis & auctoritatis Apostolicæ læsionem, animarum periculum, perniciosum quoque exemplum & scandalum plurimorum.

§. 3. Nos igitur qui Romanam Curiam, veluti supremum justitiæ Tribunal, & saluberrimum oppressorum omnium refugium, liberam, immunem, & securam omnibus conservare debemus, considerantes attentius, quod plures pœnarum gravitas, quam Dei timor arcere solet à voluntate peccandi, & propterea tanto periculo volentes occurrere animarum, ac tam nefarios præsumptores & facinorosos homines, Ecclesiasticæ animadversionis inuere ferire, ut metus pœnæ meta hujusmodi præsumptionis existat, hujus perpetuæ irrefragabilis constitutionis edicto, de venerabilium Fratrum nostrorum sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium consilio, prædictas excommunicationis, & anathematis, omnesque & singulas alias sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, in talia præsumentes, per canonicas sanctiones, ac alias Apostolicas constitutiones, quomodolibet latas & promulgatas, auctoritate Apostolica approbantes, & innovantes, ad omnes & singulos prædictos, qui forsitan sub illis comprehensi non essent, extendentes, & ampliantes, statuimus, & ordinamus.

§. 4. Quod deinceps perpetuis futuris temporibus, omnes & singulæ Ecclesiasticæ, sæcularesve personæ, cujuscumque qualitatis, dignitatis, status, gradus, ordinis, & præminentia fuerint, quæ earum in causis, tam beneficiis, quam profanis, ac criminalibus, sive mixtis; in dicta Curia nunc & pro tempore pendentes (etiam super his, quibus literæ executoriales jam decreta, suum debitum consecutæ non fuissent effectum) adversarios, vel illas pro eis prosequentes & procurantes, sive Advocatos, aut Procuratores ipsorum, aut Auditores, & alios Judices quoscumque, testes, & Notarios prælatos, minis afficere, invadere, verberare, mutilare, & occidere, seu per alios talia procurare, & exequi quomodolibet præsumserint (quanquam mutillatio vel mors ex hoc forsitan non sequatur, aut tales scientes receptaverint, defenderint, eisque consilium, auxilium, vel favorem publicè vel occultè, directè vel indirectè præstiterint, sive qui præmissa etiam pro aliis, quomodolibet commiserint, ultra sententias, censuras, & pœnas prædictas) quas etiam ipsi pari modo incurrisse noscantur, si ex colligantibus, causam ipsam, & omne jus, tam in petitorio quam possessorio, ac in re, vel ad rem, causa vel occasione hujusmodi, quomodolibet competens, eo ipso perdant penitus & amittant. Si verò alii fuerint, ab ipsa Curia & omnibus ejusdem Romanæ Ecclesiæ terris, perpetui exilii, omni spe restitutionis adempta; & si mutillatio membri, vel mors (quod Deus avertat) subsequatur, ultra causam, & juris amissionem, ac exilii pœnam hujusmodi, tam ipsi, quam pro eis præmissa exequentes, & omnes alii supra dicti, depositionis à dignitate, honore, ordine, officio, & beneficio, ac læsæ Majestatis criminis sententias incurrant ipso facto. Eorumque officia etiam ejusdem Romanæ

Romana Curia, ac beneficia quacumque ex tunc ipso jure vacare decernimus, & quae, ut praemittitur, vacatura, nostrae & Sedis praedictae collationi, & dispositioni, de simili Fratrum eorundem consilio reservamus. Illi per nos & Sedem praedictam summatim consententur, inhibentes ne quis, praeter Romanum Pontificem, quicumque sit super hoc auctoritate munitus, vel illi proponere, vel circa illa per viam permutationis, vel innovare quoquo modo praesumat. Decernentes excommunicatum, & anathematizatum, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Sintque in suis bonis omnibus, & cunctis perpetuo diffidati, & inanis & banniti, ac infames, & inhabiles habeantur, quorum quicumque probabilius confiterit argumentis, quod scilicet tam execrabile commississe, nullatenus aliter communicationis & anathematis, amissionis, deponitionis, seu diffidationis & banni hujusmodi, adversum se sententia requiratur. Et ut ipsi nefarii praesumptores, & facinorosi homines, a tam execrabili scelere facti, & frequentius reprimantur, omnibus & singulis, & haec secularibusque personis, etiam cujuslibet dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis, obstant, in virtute sanctae obedientiae, & sub simili excommunicationis, & anathematis latae sententiae poena, a qua non nisi, ut praefertur, absolvi possint, districtius injungimus, ut omnes, quos praemissa commississe, procurasse, aut mediatores fuisse sciverint, Romano Pontifici pro tempore existenti, vel alteri per quem ad ejus notitiam facile possit pervenire, per se vel alios quanto citius revelare non omitant, pro revelatione hujusmodi gratiam, & si complices fuerint, veniam consecuturi.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus illis, quae praefati praedecessores in suis, & nos in nostris literis praedictis, volumus non obstat, caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 6. Ut autem praesentes ad communem omnium notitiam deducantur, volumus & mandamus, illas in Cancellaria Apostolica, & Audientia literarum contradictarum (quas ex tunc quoscumque ligare decernimus,) & deinde singulis annis prima die, qua praefatos Auditores, & Locatenentes audientia tenetur, in loco dictae Audientiae publicari, & in dicta Cancellaria inter alias Extravagantes, ac etiam inter dictorum Auditorum constitutiones describi, ut hi, quos contigerit, quod ad ipsorum notitiam non pervenerint, aut illas ignoraverint, nullam possint excusationem praetendere, vel ignorantiam allegare, cum non sit verisimile apud ipsos remanere incognitum, quod tam patenter fuerit publicatum.

§. 7. Nulli ergo, &c. nostrae approbationis, invocationis, extensionis, ampliationis, statuti, ordinationis, constitutionis, reservationis, inhibitionis, injunctionis, voluntatis, mandati, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis, &c.

Datum Romae apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae 1502. Idibus Aprilis, Pontificatus Nostri Anno decimo.

Leſta & publicata fuit Roma in Cancellaria Apostolica, Anno Domini 1502. die 14. Aprilis, Pont. Sanctiss. D.N. Papa Alex. VI. Anno 10. A. de Guttifredis custos.

Concessio Gubernii quarundam Terrarum Status Ecclesiastici, Clericis R. Camerae Apost.

De eorum munere, jurisdictione, & privilegiis, habes sup. in Eugen. IV. const. 13. Inter, in Callisto III. constitut. 1. Quae laudabili, Sixto IV. const. 1. Dispositione, ac in VIII. const. 4. Cum sicut. Et inf. vide Jul. II. const. 3. Ex injuncto, Leon. X. const. 24. Licet, ac Pii 4. const. 55. Rom. ubi notabo.

ALEXANDER EPISCOPUS, Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam.

Etsi ex Pastoralis officii nobis licet imparibus divina dispositione commissa sollicitudine, de cunctorum Christi fidelium salubri, & pacifico statu jugiter cogitare teneantur, Castra tamen, & loca temporali dominio Romanae Ecclesiae subiecta, & illorum incolae majori affectione complectimur, & ut tam pacis tempore suo prospero, & felici regimine gubernentur, quam in occurrentibus guerrarum turbibus, vigiliam Gubernatorum providentia, & sollicitudine insimul facilius defendantur, & conserventur illaesa, prout temporum & locorum qualitate pensata, eorumque utilitate, & ejusdem Romanae Ecclesiae statui in Domino conspiciamus expedire, de remedio providemus opportuno.

§. 1. Sanè Castrum, Porcatiae, Maccimi, Purhani, Collis, campi, Messanani, Cisternae, Florenzolae, Scoppi, Fogliani, Rapicciani, Palatii, Aretii, Cordigliani, Magliani, Biellarum, Mantellarum, Baluini, Sterpeti, Appolennatii, Poggi, Appecani, Aquae Palumbi, & Vallis Perachiae, ac alia Castra, & loca Terrarum specialis commissionis Amulphorum Spoletanae diocesis S.R.E. immediate subiecta, seu eorum aliqua, quae ab immemorabili tempore patrimoniales, & peculiares Apostolicae Sedis, & S.R.E. speciali prerogativa habita fuerunt, & sunt, prout Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum haecenus munimenta testantur, ac dilecti filii eorum incolae, & habitatores, ob dissensiones, differentias, scandala, & guerrarum turbes, quae superioribus annis, inter dilectos filios Spoletan. & Interamnen. Civitatum nostrarum Communitates, & alias, etiam occasione illarum Gubernationis evenerunt, tot hominum caedes, rapinas, praedas, & alia gravissima dispendia pertulisse noscantur, ut nisi super his, ne in posterum similia eveniant, opportunis remediis occurratur, verisimiliter formidandum sit, ne Castra, & loca hujusmodi, vel eorum magna pars, non sine gravi nostra, & Camerae Apostolicae jactura destruantur, desolentur, aut ab eorum habitatoribus deferantur.

§. 2. Nos igitur qui inter varias curas, quibus continuo premimur, illa praecipue sollicitamur, ut Terrae, & loca eidem R.E. subiecta, sub statu tranquillo, & pacis amoenitate gubernentur, volentes super his, ut nobis incumbit, de opportuno remedio providere, ac quaestionum, & scandalorum, & guerrarum hujusmodi fomenta, quantum nobis possibile est, penitus extirpare, ac attendentes quod si Castra, & loca hujusmodi regimini, ac gubernationi dilectorum filiorum Clericorum praedictae Camerae Praesidentium, quibus omnium Terrarum, & locorum S.R.E. in temporalibus praecipue cura imminet subijcerentur eorum incolae, & habitatores praedicti laudabiles se recepisse Rectores cum maximis eorum commodis latarentur, habita super his cum Fratribus nostris ejusdem S.R.E. Cardinalibus deliberatione matura, ac de eorum consilio, omnia, & singula Castra, & loca praedicta, cum omnibus, & singulis eorum, & cujuslibet ipsorum incolis, & habitatoribus, eorumque bonis, & rebus, ac districtibus, territoriis, terminis, Villis, Arcibus, Fortalitiis, Casalibus, Montibus, Vineis, silvis, pratis, pascuis, nemoribus, aquis, aquarum ductibus, fluminibus, & fluminum alveis, torrentibus, piscationibus, molendinis, terris cultis, & incultis, jurisdictionibus, & aliis quibusvis juribus, & rebus eorundem, ab omni superioritate, dominio, gubernio, regimine, potestate Spoletan. & Interamnen. hujusmodi, & quarumcumque aliarum Civitatum, earumque Communitatum, ac aliorum Superiorum, & Gubernatorum quorumlibet, necnon ab omni jurisdictione, superioritate, potestate, ac onere, inferioritate, recommendatione, & subiectione, realibus, & personalibus quibuscumque, perpetuis, sive temporalibus, in quibus Castra, & loca praedicta, & eorum singula, Civitatibus, & Communitatibus praedictis, & earum cuilibet, etiam ex quibusvis causis quomodolibet obligentur, & teneantur, auctoritate Apostolica, ex certa nostra scientia, tenore praesentium penitus eximimus, & totaliter liberamus; ac exempta, & liberata esse, & Spoletan. & Interamnen. hujusmodi,

edita An. D. 1502.

Proambulum.

Castra quae in hic sunt ob guerrarum turbes, &c. maxima damna patiebantur.

Illaque Pont. pro eorum regimine, & superioritate Civitatum Spoletanae, & Interamnen. eximimus.

aut aliquam aliam Communitatem, & aliquem alium Gubernatorem, in Castra, & loca praefata, vel eorum aliquod, eorumque incolas, & habitatores praesentes, aut futuros, ac districtus, terminos, bona, jura, & res earundem, aliquam jurisdictionem, superioritatem, Gubernationem, arbitrium, aut aliam potestatem exercere, seu habere nullatenus posse, ex simili scientia decernimus, & declaramus.

*Ex quoque
Gubernatione
Clericorum R.
San. Apost.
committitur.*

§. 3. Et nihilominus omnia, & singula Castra, loca, incolas, habitatores, districtus, territoria, terminos, loca, & res hujusmodi, regimini, gubernationi Clericorum Camerae hujusmodi, consilio, & scientia similibus specialiter, expressè, & immediatè subjicimus, & subiecta esse volumus, salvis tamen semper ordinariis introitibus praedictae Camerae debitis, ex quibus consueta onera pro custodia Arcis dicti Castri Caesarum persolvi volumus. Et insuper Collegio Clericorum hujusmodi eodem tenore committimus, & mandamus, quatenus omnia, & singula Castra, & loca, eorumque habitatores, bona jura, & res praedictas, sub eorum gubernio, & regimine hujusmodi recipiant, & habeant, & prudenter regant, atque gubernent, ac benigne pertractent, sub iustitiae libramine debito, faciendo praemissa inviolabiliter observari, non permittentes ea, vel eorum aliquod per Communitates praedictas, vel quascumque alias, cujuscumque status, praeminentiae, dignitatis, auctoritatis, & conditionis existant, aliquatenus infringi, seu loca, Castra, & incolas, & habitatores hujusmodi contra praesentium tenorem quomodolibet molestari, Contradictores quoslibet, & rebelles, per censuras Ecclesiasticas, & alia opportuna juris remedia, appellatione postposita compescendo.

*Quibus sum-
one non ob-
stantibus.*

§. 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon statutis locorum municipalibus, consuetudinibus, & praescriptionibus, quibusvis privilegiis, indultis, immunitatibus, exemptionibus, alienationibus, concessionibus, dispositionibus, & literis tam per quoscumque Romanos Pontifices, quam per Nos, & Sedem Apostolicam, sub quibusvis verborum formis, clausulis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque fortioribus, efficacioribus, & insolitis irritantibusque & aliis decretis, ac etiam Motu proprio, & simili scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine, & ex quibusvis etiam maximis, & urgentissimis causis, & necessitatibus, etiam de simili consilio, eisdem Communitatibus, Gubernatoribus, & personis, ac quibusvis aliis, communiter vel divisim haecenus quomodolibet concessis, & factis, ac confirmatis, approbatis, & innovatis nominatim, specialiter, & expressè, & in posterum forsitan concedendis, faciendis, confirmandis, approbandis, & innovandis. Quibus, etiam pro illorum sufficienti derogatione, de illis totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, &c. ac de verbo ad verbum infererentur, pro sufficienter expressis habentes, quo ad praemissa dumtaxat harum serie eadem scientia specialiter, & expressè derogamus, & illa nemini aliquo unquam tempore suffragari volumus, & decernimus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo, &c.

*Dat. Romae apud S. Petrum,
die 19. Apr.*

Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae 1502. 3. Kalend. Maii, Pontific. nostri Anno decimo.

PIUS TERTIUS PONT. CCXIX.
ANNO DOMINI MDIII.

Pius III. Senensis, Franciscus Piccolomineus antea dictus, Cardinalis primus Diaconus. Creatus 10. Kalend. Coronatus 8. Idus Octobris, Anno 1503. Vixit dies 26. Non creavit Cardinales. Obiit 15. Kal. Novemb. 1503. Sepultus fuit in Basilica S. Petri, in Sacello S. Andreae. Vacavit sedes dies 14.

JULIUS SECUNDUS PONT. CCXX.
ANNO DOMINI MDIII.

Julius Secundus de Savona, Julianus de Ruvere antea dictus, Raphaelis Ruveri filius, Episcopus Cardinalis Ostiensis, & major Poenitentarius. Creatus Kalendis Novembris Anno Domini 1503. 6. kal. Decembris eodem anno coronatus. Sedit annos 9. menses 3. dies 2. Creavit Cardinales 27. Obiit 9. Kalen. Martii Anno Domini 1513. Corpus ejus in sede S. Petri ad Vincula sepultum est. Vacavit sedes dies 17.

Mona